

AYASOFYA MÜZESİ

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ

EL KİTABI

Ayasofya Müzesi Müdürlüğü
Ayasofya Meydanı, Sultanahmet
Fatih/İSTANBUL
Tel: +90 (212) 522 17 50
Tel: +90 (212) 522 09 89
Faks +90 (212) 512 54 74

İÇİNDEKİLER

-Müze Planı

- Giriş

* Müze Nedir?

* Müze Neden Önemlidir?

* Ayasofya Müzesi Hakkında

- Ziyaretle İlgili Notlar

* Müze Ziyareti Öncesinde Rezervasyon İlgili Bilgiler

* Ziyaret Zamanı Değişiklikleri Hakkında

* Öğrenci ve Öğretmen Sayısı Hakkında

* Müze Kuralları

* Müzeye Giriş

* Ziyaretten Sonra

- Öğretmene Not

* Müze Ziyareti Öncesi Yapılması Önerilenler

* Müze Ziyareti Sırasında Yapılması Gerekenler

* Müze Ziyareti Sonrası Yapılması İstenenler

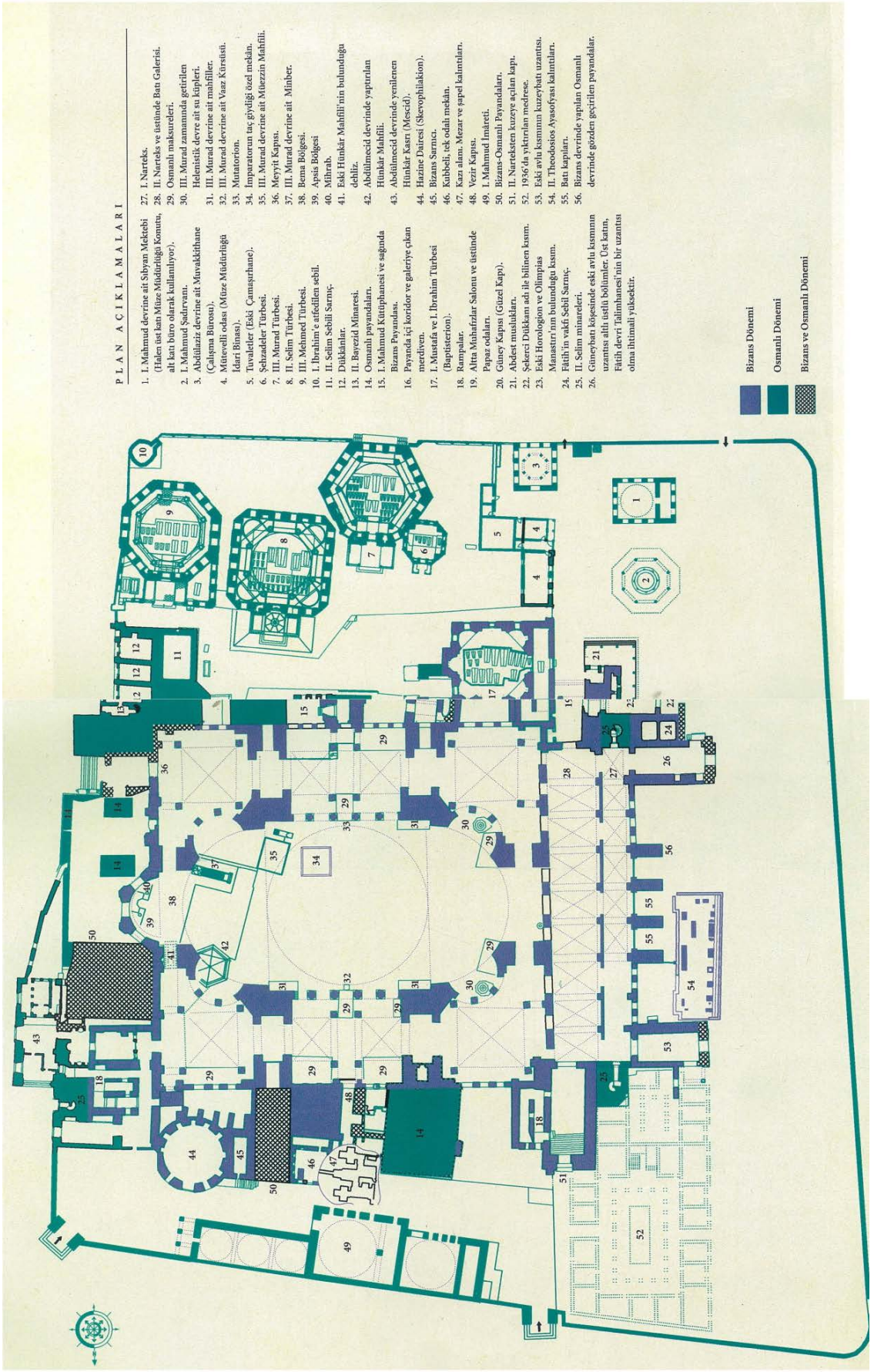
- Sınıf Çalışmaları ile İlgili Önerilerimiz

* Müze Ziyaret Öncesi

* Müze Ziyareti Sonrasında

- El Kitabı Hakkında Görüş Formu

AYASOFYA PLANI

GİRİŞ

Müze Nedir?

Müze, insanoğlunun ve çevresinin kesin kanıtlarını, eğitim, çalışma ve insanlığın güzellik zevki için toplayan, koruyan, araştıran, ileten ve sergileyen, halka açık, toplumun ve toplumun gelişiminin hizmetinde olan, kâr amacı gütmeyen kalıcı bir kuruluştur.

Müze Neden Önemlidir?

Müzeler, insanoğlunun farklılıklar içerisinde bir arada yaşamayı öğrenmesi, barış ve insanlığın gelişimi için bir gereksinimdir. Örgün eğitim içerisinde eğitim alan bireylerin müzelerden yararlanarak eğitilmeleri, onlara kendi kültürlerini anlayabilme ve gelecek kuşaklara aktarabilme konusunda deneyim kazandırabilir. Yaygın eğitim içerisindeki bireyler açısından ise, kendi kültürlerini anlayabilme yetilerini kazanmaları yanında başka uygarlıkların kültürlerini anlama konusunda da önemli kazanımları elde etmelerine yardım edebilir.

Müzeler objelerin toplandığı bir yer olmaktan öte daha fazla anlam taşıyan bir kurumdur. Onlar şu anki yaşadığımız yaşam tarzına ulaşmamız için bize tarihimizi öğrenmemize yardım eder. Böylece bizler tarihimizi anlayarak kendi dünyamızı oluşturacak yaşam biçimimizi yaratırız. Müzeden destek alarak elde edilen kalıcı öğrenme, birey açısından olduğu kadar toplumlar açısından da önem taşır. Kendi kültürünü ve bir başka kültürü kalıcı olarak öğrenen, aralarındaki ilişkiyi kavrayan bireyler, yaşadığı toplumun ve diğer toplumların değerlerini anlayabilirler.

AYASOFYA MÜZESİ HAKKINDA

En çok ziyaret edilen müzeler arasında yer alan Ayasofya; sanat ve mimarlık tarihi bakımından dünyanın en önde gelen anıtlardan biridir ve dünyanın 8. harikası olarak gösterilmektedir. Bu yapı daha 6.yy'da Doğu Romalı Philon tarafından da, dünyanın 8.incisi harikası olarak nitelendirilmiştir. Bugünkü Ayasofya aynı yerde fakat öncekilerinden farklı bir mimari anlayışla yapılmış olan üçüncü yapıdır. Bu yapı, İmparator Justinianos tarafından (527-565) dönemin iki önemli Mimarı olan Tralles'li (Aydın) Anthemios ile Miletos'lu (Balat) İsidoros'a yaptırılmıştır. Ayasofya, 5 yıl gibi kısa bir sürede tamamlanarak büyük bir törenle, 537 yılında de ibadete açılmıştır.

916 yıl kilise olan yapı, 1453 Yılında Fatih Sultan Mehmed tarafından İstanbul'un fethiyle camiye çevrilerek, 482 yıl cami olarak kullanılmıştır. Ayasofya, 1935 yılında müze olarak kapılarını ziyarete açmıştır.

Ayasofya, 537 yılında inşa edilmiş ve İstanbul'un fethi sonrasında Fatih Sultan Mehmet (İkinci Mehmet) tarafından camiye çevrilmiştir. Dünyanın sekizinci harikası olarak gösterilen Ayasofya, günümüzde Müze olarak hizmet vermektedir. Ayasofya, beş yılda çok ilkel teknoloji ile tamamlanması ve bu kadar büyük kubbeli bir yapının o zamana kadar yapılmamış olmasından dolayı dünyanın sekizinci harikası olarak gösterilmektedir. Mimarisi, ihtişamı, büyüklüğü ve işlevselliği yönünden ilk önemli yapı olan Ayasofya, Osmanlı camilerine esin kaynağı olmuş, doğu-batı sentezinin en güzel yaşatıldığı yer olmuştur. Ayasofya 916 yıl kilise, 481 yıl cami olmuş, 1935`ten bu yana müze olarak ziyarete edilmektedir.
1500 yıllık tarihi olan Ayasofya, sanat tarihi açısından mimarlık dünyasının başyapıtları arasında yer alır. Başlangıçta bir kilise olarak inşa edilmiş olsa da, Osmanlı döneminde camiye çevrilmiş olan Ayasofya, günümüzde bir müze olarak hizmet vermektedir. Bizans dönemi ve Osmanlı dönemine ait çok sayıda sanat eserinden oluşan bir yapı bütündür.

Ayasofya'nın ilk kez Roma İmparatorluğu döneminde, Roma İmparatoru Büyük Konstantin'in imparatorluk merkezini İstanbul'a taşıması ile başlayan inşaatlar sürecinde 325'li yıllarda yapıldığı bilinmektedir. Ayasofya, İmparator Konstantin döneminde Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkenti yapılan yedi tepeli İstanbul'un en yüksek tepesine inşa edilmiştir. Ayasofya buraya inşa edilmiş olan üçüncü büyük kiliseydi. İlk büyük kilise İmparator Konstantin'in oğlu İmparator Konstantios tarafından yaptırılmıştı. Üstü ahşap bir çatı ile örtülü olan bu birinci kiliseye "Büyük Kilise" anlamına gelen "Megale Ekklesia" (Megali Eklesiya) adı verilmişti. Bu büyük kilise halkın imparatoriçeye karşı çıkardığı bir isyan sırasında yanmıştı.

Şehrin en büyük kilisesi yine aynı yerinde ancak İmparator İkinci Theodosios (Teodosiyus) döneminde yaptırılmıştı. Bu sefer adı Teodosiyus Kilisesi olarak anılmaktaymış. Ancak bu kilisenin de sonu yine ilki gibi bir isyanla sonlanmıştı. Teodosiyus Kilisesi'nin yıkılmasına sebep olan ve "Nika İsyanı" olarak tarihe geçen isyanı hipodromda yarışan at arabalarının taraftar grupları çıkarmıştı. İmparatora gözdağı vermek için de Kiliseyi yıkmışlardı.

İsyanı bastıran İmparator Birinci Jüstinyen (I. Justinianos), 532 yılında Ayasofya adını vereceği üçüncü kiliseyi yaptırmaya başlamıştı. Bir daha isyanlarda yakılıp yıkılmasın diye de taştan ve büyük boyutlarda bir kilise yapılmasını emretmişti. Zaman kaybetmemek için de yapımına başlanan Ayasofya Teodosiyus Kilisesi temelleri düzlenerek üstüne inşa edilmişti. Cumhuriyet döneminde bahçede yapılan kazılar sırasında da Teodosiyus Kilisesi'ne ait merdivenler ve 12 kuzu kabartmasının olduğu anıtsal giriş kapısının kalıntıları ortaya çıkarılmıştır. Bunlar gelen ziyaretçilerin görülmesi için girişin sol tarafında sergilenmektedirler. I. Jüstinyen Ayasofya'nın çok hızlı bitmesini istiyordu bu yüzden çok işçi ve usta çalıştırılmıştı. Ayrıca İmparatorluk sınırlarındaki tüm şehirlere kullanılmayan tapınakların en güzel parçalarının Ayasofya'nın yapımında kullanılması için İstanbul'a gönderilmesi emri verilmişti. Bu yüzden de Ayasofya'da kullanılan birçok malzeme binanın kendisinden de eskidir. Malzemelerin eski tapınaklardan toplanması, çok sayıda usta ve işçinin çalıştırılması sonucunda Ayasofya 5 yıl gibi kısa bir sürede tamamlanmıştı.

Ayasofya o kadar büyük ve yüksek bir kubbe ile örtülüydü ki içeri ibadet için giren herkes ihtişamından çok etkilenmişti. Halk, ilk defa gördükleri bu yükseklikteki kubbe karşısında onun havada asılı durduğuna inanmış ve bunun bir mucize olduğunu düşünmüştü. Birkaç sene sonra ilk kubbe depremde yıkılmış ve İmparator Birinci Jüstinyen kubbeyi tekrar yaptırtmıştı. Ancak kubbe tekrar yıkılmasın diye daha da yükseltilmiş ve daha hafif olması için etrafına pencereler açılmıştı. Yeni kubbe yerden 57 metre yüksekti artık. Şimdiki kubbe hala o kubbedir.

İki yatay koridor (Narteks) geçildikten sonra ana mekana geçilir. Ana mekan da; ortada büyük bir alan ve onun iki yanında dikey koridorlarla (nef) üç bölümden oluşur. Bina iki katlıdır. Önemli törenlerde İmparatoriçe ve törene katılan tüm kadınlar üst kattan töreni izlerlermiş. Galeri katına İmparatoriçe tahtında taşınarak çıkarıldığı için, onun sarsılmaması için basamaklı bir merdiven yerine rampalı bir yol inşa edilmişti.

Ana mekana açılan ilk koridorda (narteks) herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Bu koridordaki tek süs buraya büyük emek harcayıp restore ettiren Osmanlı İmparatorluğu Padişahı Sultan Abdülmecid'in imzasının mozaiğidir. Padişahın imzasına tuğra denilir. Padişah buraya olan hizmetlerinin anısı olarak buradaki mozaiklerin düşen parçalarını toplatmış ve onlardan bir tuğra mozaiği yaptırmıştır. Bunu da giriş kapısının sağına astırmıştır.

Ana mekana açılan ikinci koridor ise ilkine göre daha ışıltılı bir süsleme ile bezenmiştir. Üst örtüsü altın kaplama cam ve renkli taşlarla süslü mozaikle kaplı iken duvarları mermer ile kaplanmıştır. Bu ışıltılı koridordan ana mekana açılan en büyük kapıya ise İmparator Kapısı adı verilmiştir.

Çünkü Doğu Roma İmparatorluğu Döneminde İmparatorlar dışında kimse bu kapıdan içeri giremezlermiş. O kapının tam üstü de, büyük bir mozaik pano ile taçlandırılmıştır. Panoda İmparator Altıncı Leon, Hz. İsa, Hz. Meryem ve Melek Cebrail resmedilmiştir. Tırnağımızdan daha küçük kesilmiş renkli taşlar ve camlar yan yana dizilerek oluşturulmuş bu süslemelere mozaik adı verilir. Bu mozaik panonun altında açık olan İmparator kapısından içeri girildiğinde ana mekan üstünde örtülü yüksek kubbesi ile bizi karşılar. Bu kubbe, dört yanında altı kanadı olan meleklerle süslenmiştir. Yapıldığı ilk zamanlarda insanlar bu kubbeyi bu dört meleğin kanatları ile havada asılı tuttuğuna inanırlarmış. Osmanlı döneminde ise bu meleklerin yüzü bir kapak ile örtülmüştü. Burası müze olduktan sonra ise onarımlarla bu meleklerden bir tanesinin yüzündeki kapak kaldırılmış ve gelen ziyaretçiler meleklerden birinin yüzünü görebilmişler.

Ayasofya'nın zemini ve duvarları simetrik kesilmiş mermer ile kaplı iken, Kubbesi ve üst örtüsü altın kaplamalı mozaiklerle süslenmiştir. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde de kubbesine altın yaldız ile bir yazı ile Kuran-ı Kerim'den bir ayet olan Nur suresi işlenmiştir. Kubbeye yazılan bu ayet ve duvarları süsleyen yuvarlak hat panoları dönemin en ünlü Hattatı Kazasker Mustafa İzzet Efendi yazmıştır. Ana mekanda Doğu Roma İmparatorluğu Döneminde İmparatorların taç giyip İmparator olduklarının ilan edildiği bir taç giyme alanı bulunmaktadır.

Burası "Dünya'nın göbeği" anlamına gelen "Ompholion" diye adlandırılmış. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde ise başa gelen Padişah kılıç kuşandıktan sonra Ayasofya'da Cuma namazı kılarmış.

Ayasofya hem kilise olarak kullanıldığı Doğu Roma İmparatorluğu'nda hem de camii olarak kullanıldığı Osmanlı İmparatorluğu Döneminde özel gün ve gecelerin ibadet yeri olmuştu. Bu yüzden İmparatorlar büyük bağışlar yaparak Kilise olduğu dönemde Ayasofya'nın ayakta kalmasını sağlamış, Padişahlar buraları restore ederek, hediyeler vererek, yeni eklemeler yaparak Camii olan Ayasofya'nın güzelleşmesini sağlamıştır. Bu yüzden Ayasofya'nın mihrabında hem Osmanlı hem de doğu Roma dönemine ait süslemeler ve eklemeler birlikte güzelleştirir Ayasofya'yı. Yarım kubbede Hz. Meryem ve kucağında Hz. İsa mozaiği bulunurken, zeminde Osmanlı dönemi mihrabı, çinileri ve Padişah hatları bulunur. Mihrabın bir duvarını Cebrail Meleği diğer duvarını sadece kanadının ucu gözüken Mikail meleğinin mozaikleri süslerken, zeminin de ise sağ tarafta minber, sol taraftaise Padişahların namaz kıldığı Hünkâr mahfili bulunur. Ana mekan da ayrıca insanların namaz aralarında boş vakit geçirmemesi için Osmanlı Döneminde maksure adı verilen küçük bölümler yapılmıştı. Buralarda birçok ders verilerek halkın eğitilmesi sağlanmıştı. Bunun yanında halkın kitap okuyabilmesi için, Padişah Birinci Mahmut bir kütüphane yaptırmış ve kendisine ait binlerce yazma kitabını buraya bağışlamıştı.

Ayasofya sadece bir ibadethane değildi, halkın yetiştirildiği bir okuldu ayrıca. Bunun dışında içeride iki adet kocaman mermer küpler bulunmaktadır. Bunlar Osmanlı İmparatorluğu döneminde bulunmuş antik küplerdir. Bu küpler Padişah Üçüncü Murad tarafından halk susayınca su içebilsin diye çeşme taktırılarak buraya hediye edilmiş Ayasofya'dan daha eski küplerdir

.

Ayasofya'nın üst katında İmparatorlara, İmparatoriçelere ve Hz. İsa ile Hz. Meryem'e ait birçok mozaik ve İmparatoriçenin törenleri izlediği alan olan İmparatoriçe Locası bulunmaktadır. İmparatoriçe bu alana tahtı ile taşınır ve aşağıya buradan bakarmış. Biraz ilerisine gittiğinizde de sizi mozaiklerin bulunduğu alana çıkaran büyük Cennet Cehennem kapısı olarak da bilinen büyük Mermer kapı karşılar. Bir inanca göre Hristiyanlar mahşer gününde cennetin ve cehennemin kapılarının buradan açılacağına inanırlarmış. Bu kapıda açık olan alan ise dünyanın kapısıymış. Bu kapıdan geçtikten sonra Latin imparatorunun mezar taşı ve Viking askerlerinin yazdığına inanılan bir yazının olduğu mekâna geçiş yapılır. Bu alanda Doğu Roma Döneminde sadece çok önemli din adamları toplanırlarmış. Herkes bu alana giremezmiş. Galeri katından aşağıya yine bir rampa ile inilir ve hünkar mahfili altından geçerek ana mekana geçilir. Buradan çıkarken de dileklerin tutulduğu dilek sütunu bulunur. Diğer bir adı "terleyen sütun" olan bu kolonda, bir inanışa göre elinizi tam tur döndürüp dilek dilediğinizde dileğinizin yerine geleceğine inanılan bir delik bulunmaktadır. Bu dilek sütunu hakkında söylenen birden çok efsane vardır.

Ana mekandan çıktıktan sonra, çıkış kapısına doğru ilerlerken ziyaretçileri iki ayrı eser karşılamaktadır. Eserlerden birincisi, çıkış koridoruna açılan kapının üstündeki mozaiktir. Bu mozaikte İstanbul'u başkent yapan İmparator Büyük Konstantin ve Ayasofya'yı inşa eden İmparator Birinci Jüstinyen ellerinde maketlerle Hz. İsa'ya ve Hz. Meryem'e sunu yöneltmiş şekilde resmedilmiştir. Metinde anlattığımız imparatorların resimlerini görmek oldukça ilginç olsa gerek.

Ziyareti biten ziyaretçilerimizi, Ayasofya'dan 700 yıl önce yapılmış olan bir kapı uğurlamaktadır. "Güzel kapı" olarak adlandırılan bu bronz kapı, şimdiki Mersin-Tarsus'ta bulunan bir tapınaktan getirtilerek, Doğu Roma Döneminde buraya yerleştirilmiştir. Kapıya sığmayan bu kapıyı burada kullanabilmek için, yer kazılmış ve kapı o şekilde takılmıştır. Üzerinde onu buraya hediye eden imparatorun imzası (monogram) bulunmaktadır. Ayasofya bahçesinde ise, ziyaretçilerimizi Ayasofya Sebili, çeşmeleri, şadırvanı, güneş saatleri, Ayasofya Padişah Türbeleri, muvakkithane(Namaz vakitlerinin belirlendiği yer) ve Sıbyan Mektebi (ilkokul) karşılar . Ayasofya, hiçbir dönemde, eğitimin, sosyalleşmenin, ibadetin yapıldığı koskocaman bir kompleks (yapılar topluluğu) olarak hizmet vermiştir.

ZİYARETLE İLGİLİ NOTLAR

Müze Ziyareti Öncesinde Rezervasyon İlgili Bilgiler

Okulların, Ayasofya Müzesi'ne ücretsiz gezi düzenleyebilmeleri için, Müze Müdürlüğü önceden aranarak randevu alınması ve Okul Müdürlüğü tarafından hazırlanan resmi gezi yazısının 0212 512 54 74 telefon numarasına fakslanması gerekmektedir. Bu husus 18 ve 18 yaş altı, Türk öğrenciler ve belirli eğitim programları dâhilindeki yabancı öğrenci grupları için geçerlidir.

Ziyaret Zamanı Değişiklikleri Hakkında

Eğer ziyaretiniz ertelenir veya iptal olursa en kısa zamanda müzemize haber vermeniz rica olunur.

Öğrenci ve Öğretmen Sayısı Hakkında

Müze içerisindeki yoğunluktan ötürü öğrencilere daha etkili bir gezi sunabilmeniz için her 10-15 öğrenci için bir öğretmen getirmenizi önermekteyiz. Öğretmen kartı olan öğretmenlerimizden ücret alınmamaktadır.

Müze Kuralları

Lütfen;

- Öğrencilerinizi ziyaret boyunca yalnız bırakmayınız.

- Müzenin içerisindeki bariyerleri geçmenin, müze içinde koşmanın ve bağırmanın yasak olduğunu hatırlatınız.

- Müze içerisine elde yiyecek ve içecek ile girilmesi yasaktır.

Müzeye Giriş

- Müzeye grup halinde ve müze kurallarının bilincinde olarak giriş yapınız.
- Lütfen bilet gişesine geldiğinizde grubunuzdaki öğrenci ve yetişkin sayısını, müze kartı olan yetişkinlerin müze kartlarını, biletle giriş yapacak olanların ise, bilet ücretini önceden hazırlayınız.
- 18 yaş ve altındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gençler ve çocuklar ile bu yaş grubundaki öğrenci gruplarına refakat eden öğretmenler, öğretmen kartlarını göstererek ücretsiz giriş yapabilirler.

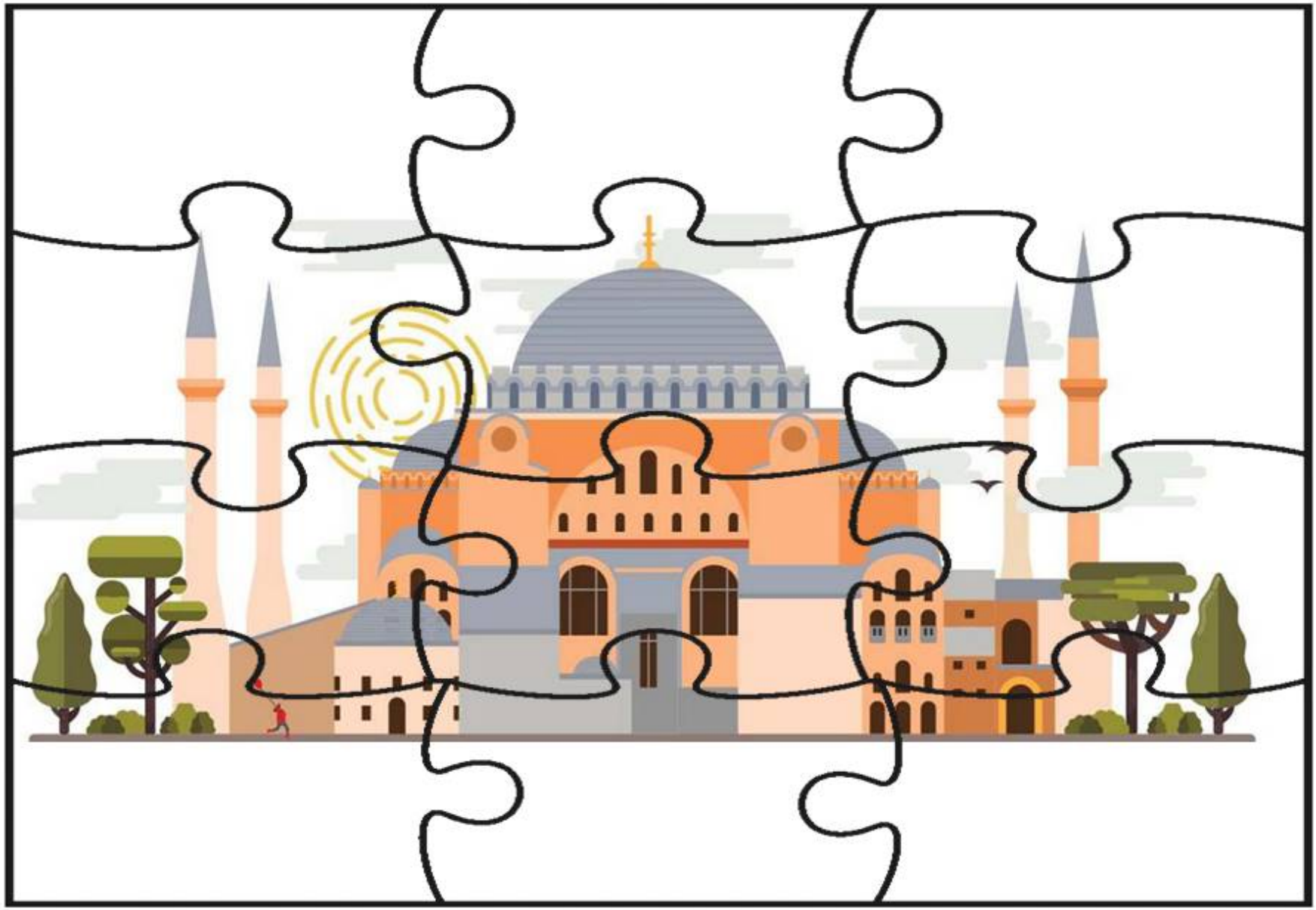
Ziyaretten Sonra

Lütfen el kitabımızın sonunda yer alan görüş formunu doldurarak bize mail atınız veya müzeye posta ya da fax yoluyla yollayınız. Sizin görüşleriniz bizim için büyük önem taşımaktadır.

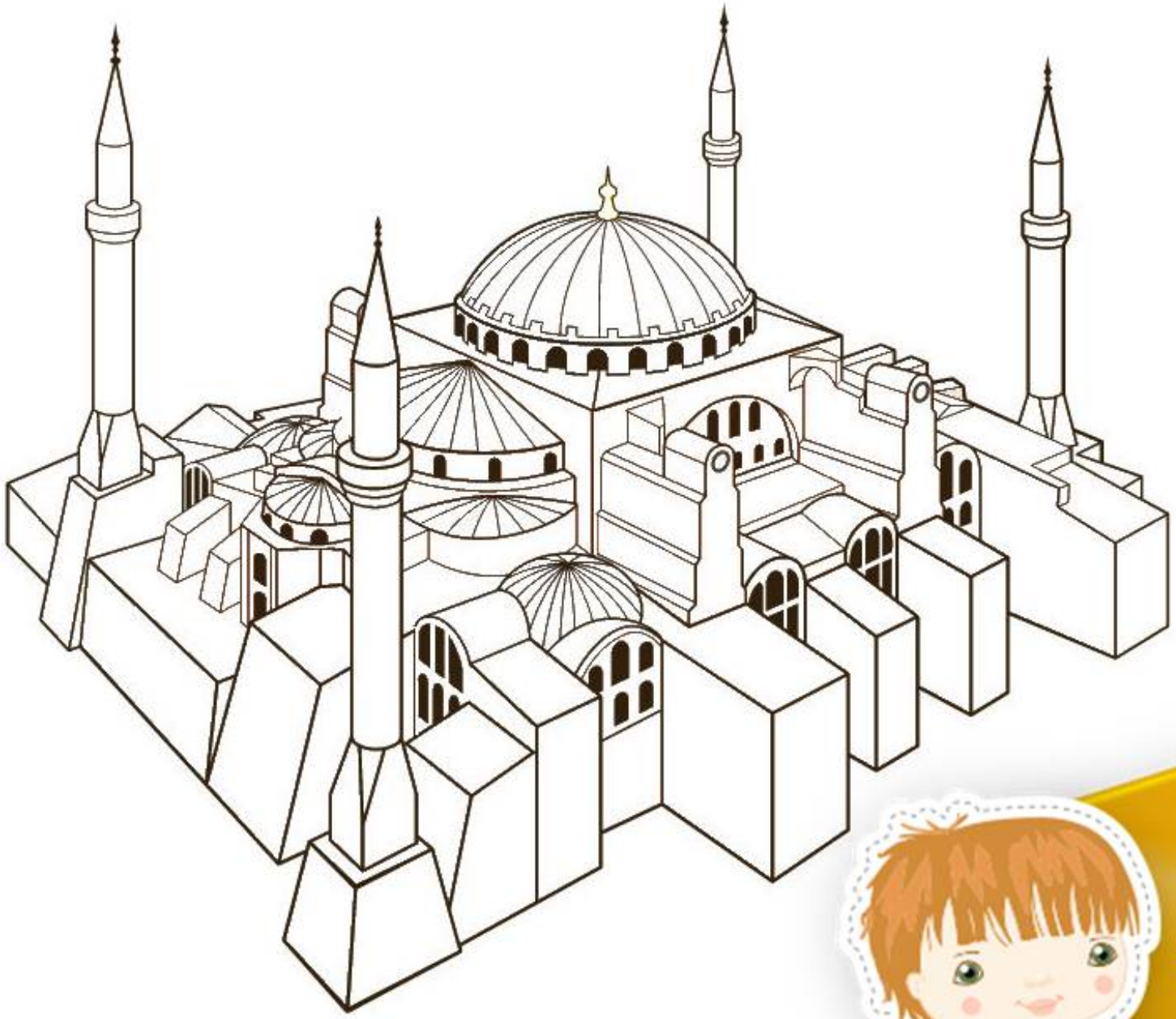
Öğrenci Aktivite Bölümü

Ayasofya Yap-bozu yapmaya ne dersin?

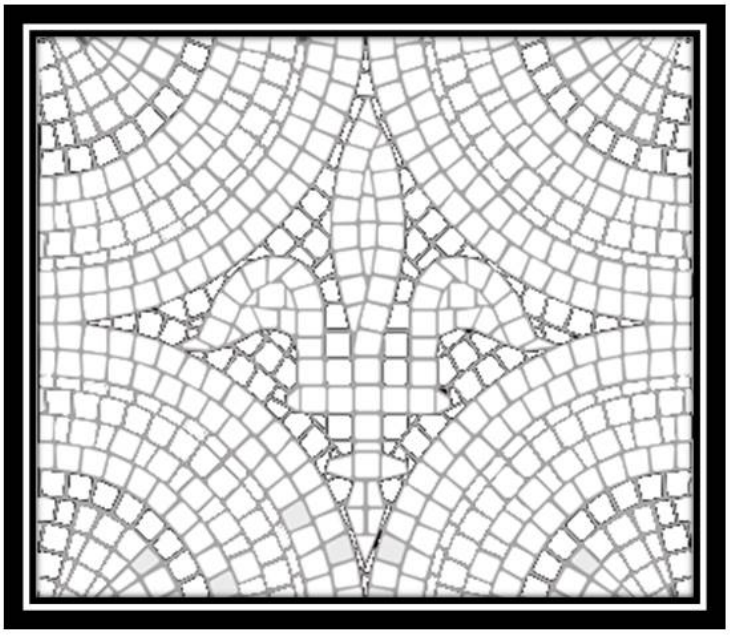

O ZAMAN ŞEKİLLERİ KESİN VE YENİDEN BİRLEŞTİRİN.

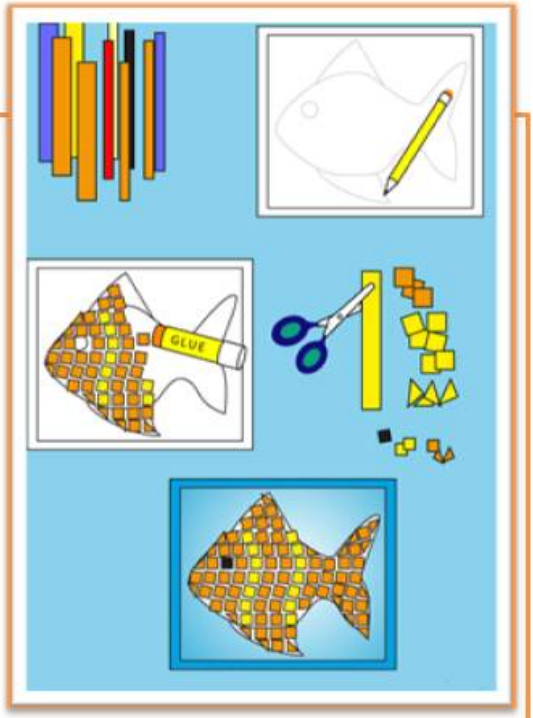

Hayalindeki
Ayasofya'yı
boyamaya ne dersin?

Mozaik ne demek biliyor musun?

Mozaik: Çeşit çeşit renklerdeki küçük küp biçiminde kesilmiş parçaların yan yana getirilerek yapılan resim ya da süsleme işine denir. Ayasofya Müzesi'nin bir çok yeri bu teknikle süslenmiştir. Haydi şimdi istediğin renklerde yukarıdaki mozaik tabloyu boya.

Haydi Kağıttan Mozaik Yapalım!

BİRİNCİ AŞAMA: HAZIRLIK

Öncelikle tabanı oluşturacak bir kağıt seçelim.
Sonrasında el işi kağıtlarını önce 1-2-3 cm genişliklerinde ince çubuklar halinde küçük parçalara bölelim.

İKİNCİ AŞAMA: TASARIM OLUŞTURMA

Kestiğiniz renkli küçük parçaları yapıştıracağınız motifi, taban olarak şeçmiş olduğunuz kağıdın üzerine çizin. Motifi seçerken, hatlarının belirgin ve sade olmasına özen gösterin. (Balık, kuş, çiçek ve meyve..vs) Unutmayın motifin tasarımı için boş alanının fazlalığı en önemli noktadır.

ÜÇÜNCÜ AŞAMA: MOZİK TANELERİNİ OLUŞTURUN

Hazırlamış olduğunuz farklı genişlikteki renkli çubukları, kare yuvarlak, üçgen gibi faklı geometrik şekillerde küçük parçalar halinde kesin.

DÖRDÜNCÜ AŞAMA: YAPIŞTIRMA

Yapıştırıcınızı, zemine küçük alanlar halinde sürerek, küçük renkli kağıtlarınızı birbirine yakın bir biçimde yapıştırın ve motifinizi istediğiniz renklerle oluşturmaya başlayın.

BEŞİNCİ AŞAMA: TAMAMLAMA

Motifinizi tamamladıktan sonra çevresini daha büyük keseceğiniz renkli kağıt parçalarınız ile aynı teknikle çerçeveleyerek mozaiğinizi tamamlayabilirsiniz.. Mozaiğinizi olduğu gibi kullanılabileceğiz gibi üzerini şeffaf bir jelatin ile kaplayabilir veya çerçeveleyebilirsiniz.

Öğretmene Not

- ***Müze Ziyareti Öncesi Yapılması Önerilenler***
- Arka sayfada sunduğumuz "Müze Gezisi Hakkında Etkinlik Çalışmaları İle İlgili Önerilerimiz" bölümünü gözden geçirebilirsiniz.
- Müze kurallarını öğrencilerle birlikte belirleyebilirsiniz.
- Müzeye gelmeden önce Müzemiz hakkında hazırlamış olduğumuz "El Kitabını" inceleyebilirsiniz.
- Öğrencilerinizden müze bölümleri ile ilgili araştırma yapmalarını isteyebilirsiniz.
- Öğrenci Öğretmen El Kitapçığından; seçtiğiniz bölümle ilgili bilgileri, imkan varsa fotokopiyle çoğaltarak her öğrenci için bir kitapçık hazırlayabilir ya da müzeye gelmeden önce öğrencilerinizin defterlerine yazdırabilirsiniz.
- Öğrencilerinizin bu defterleri ya da fotokopileri müze ziyareti sırasında sizin denetiminizde kullanmaları, müze ziyaretinizin daha etkili ve bilgilendirici geçmesi açısından önemli olabilir.
- Müzede zaman kaybetmemek için öğretmen öğrenci el kitabındaki bazı bölümlerle ilgili genel bilgileri – Müze ve önemi hakkındaki bilgileri, Ayasofya öncesi burada yapılmış olan Büyük Kiliseler hakkındaki bilgileri .. vs – öğrencilerinize sınıfta okuyabilirsiniz.

- ***Müze Ziyareti Sırasında Yapılması Gerekenler***
- Etkin bir müze ziyareti için 1-1,5 saatlik bir zaman dilimi ayırabilirsiniz.
- Önce Ayasofya Avlusundaki II. Teodosius Kilisesi'ne ait kalıntıların olduğu bölümleri gezebilirsiniz. Sonra Müze içerisine geçilerek, Yapının iç süslemeleri ve diğer bölümleri gezilebilir. Galeri katına 6. Sınıf ve üzerinin gezdirilmesi önerilir. Ana bina ziyaretini tamamladıktan sonra müzenin bahçe kısmındaki Osmanlı Dönemi yapı eklerini görebilirsiniz.
- Müze ziyaretinin daha verimli geçmesi için 10-12 kişilik gruplarla çalışma yapabilirsiniz. (en fazla 15-20 kişi)
- Öğrencileriniz müzeyi gezerlerkenlerken rehberin önünde yarım ay şeklini alarak ayakta durabilir veya oturabilirler.
- Gezi Planınızı, "Öğretmen Öğrenci El Kitabı"ndaki sırayı takip ederek yapmanızı öneririz.

- ***Müze Ziyareti Sonrası Yapılması İstenenler***

- Müze ziyareti sonrası El Kitabı ile ilgili görüş ve önerilerinizi bize bildirmeniz, bu kitapçığı geliştirmemiz ve eksiklerini gidermemiz açısından son derece önemlidir.
- Ayrıca öğrencilerimizin müze ile ilgili duygu ve düşünceleri de bizim için çok önemlidir. Onların müze ziyareti sonrasında çizecekleri resimlerden beğendiklerinizi bize iletebilirseniz çok mutlu oluruz. İletilen resimler Müze web sayfamızda kendileri için oluşturacağımız panoda yer alacaktır.

Sınıf Çalışmaları ile İlgili Önerilerimiz

- ***Müze Ziyaret Öncesi***
    - Öğrencilerin müzelerin öğrenmemizdeki rolü hakkında bir tartışma gerçekleştirilebileceği gibi, kültürümüzü tanımamız için müzelerin rolünün ne olduğu konusunda görüşleri de alınabilir.
    - Müzelerin önemiyle ilgili beyin fırtınası yapılabilir. Müzeler olmasaydı eski yaşayışlar, kültürler hakkında nasıl bilgi edinebilirdik?
    - "Doğu Roma İmparatorluğu'ndan günümüze kalan miraslar nelerdir? , "Osmanlı döneminde bu yapılar ne olarak kullanılmışlar?", "Mozaik nedir?" "Ayasofya ve diğer Doğu Roma yapılarına neden mozaikli resimler yapılmıştır?" Osmanlı Dönemi'nde bu yapılara nasıl eklemeler yapılarak süslenmiştir?" gibi sorular oluşturularak, cevaplar aranabilir ve çocukların zihninde bir bilgi temeli oluşturulabilir.

- ***Müze Ziyareti Sonrasında***

- Öğrencinin, ziyaret sonrasında, müze gezisinde öğrendikleri ve gördükleri hakkında bir kompozisyon hazırlaması istenebilir.
- Yaşadıklarını ve etkilendikleri bölümü anlatan bir resim çizmeleri istenebilir. (Onların müze ziyareti sonrasında çizecekleri resimlerden beğendiklerinizi bize iletebilirseniz çok mutlu oluruz. İletilen resimler Müze web sayfamızda kendileri için oluşturacağımız panoda yer alacaktır.)
- El işi çalışması olarak kağıtları keserek mozaik panolar oluşturmaları istenebilir.

El Kitabı ile İlgili Görüş ve Öneri Formu

Okul adı: .....

Okul adresi: .....

Öğrencilerin sınıfı: .....

Ziyaret tarihi ve saatleri: .....

Lütfen aşağıda verilenleri yandaki düzeylere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme	Çok iyi	İyi	Orta	Gelişmesi gerekiyor
El Kitabı giriş sayfalarının müze ziyareti öncesi ile ilgili bilgilerin yeterliliği				
Eğitim Kitabının genel düzeni				
El Kitabındaki bilgilerin sınıf düzeyine uygunluğu				
El Kitabındaki bilgilerin ilgili müfredata uygunluğu				
El Kitabındaki resimlerin seçimi				
Öğrenci etkinlikleri				
Sorular				

Aşağıdaki soruların yanıtlarını lütfen bırakılan boşluklara yazınız.

Öğrencileriniz en çok el kitabında anlatılan müzenin hangi bölümünü sevdiler? .....
.....
Eklemek veya değiştirmek istediğiniz bölümler ve etkinliklerle ilgili fikirlerinizi yazar mısınız?
.....
.....
.....
.....
Sınıfınızı tekrar getirir misiniz? Neden?
.....
.....
El Kitabındaki bilgi ve/veya etkinliklerden hangisi sizin için daha faydalı oldu?
.....
.....
.....
Formu dolduran
öğretmenin adı: İmzası: Tarih:

Lütfen formu doldurduktan sonrabize ulaştırınız. **Ayasofya Müzesi Müdürlüğü** Ayasofya Meydanı, Sultanahmet Fatih/İSTANBUL adresine postalayınız veya +90 (212) 512 54 74'a fakslayınız.